

Asterix í Amerika

Tað verður fest og ballada, tá Havnar Bio í kvöld fer at frumsýna seinasta Asterix filmin um tiltiknu ferðina hjá Asterix og Obelix í Ameriku.

Vit skulu langt aftur í tíðina fyrri at gerast samtiðarfólk við Asterix og hansara djörvu bygðarfelagar í norðalaga í Vestur-Gallia, sum í dag verður nevnt Frankariki. Heilt aftur til ár 46 fyrri Kristi føðing. Tá hildu fólk framvegis, at jörðina var flot sum ein pizza og mitt í hesi veldugu pizza lá Rom. Julius Cæsar, sum var keisari um hetta mundi, elti pizzadeiggid langt út um gamla Róm og alla staðni har hann setti sínar sandalur, mátti fólkid boyggja seg. Tó ikki heilt, í eini lítli gallarabygð, sum vit kenna so væl, livdu nakrir djarvir gallarar, sum ikki lótu seg kúga. Teir vóru umgyrdir av rómverskum hernaðarlegum og teir forpestaðu lívið hjá hesum neydars rómversku hermonnum, sum skuldi ansa eftir gallarunum.

Gallararnir óttast bert eitt í livinum, tað er at himmalin skal detta niður yvir oyruni á teimum. Styrki teirra liggur í drykkinum, sum druidin Miraculix bryggjar saman.

Albert Uderzo er maðurin, sum hevur teknað allar Asterix søgurnar og hann hevur havt eitt vakið eyga við, at teir mongu teknarnir, sum hava teknað tær 800.000 tekeningarnar í filminum hava gjørt arbeiði til lítar. Tekstin til tær fyrstu mongu Asterixsøgurnar skrivaði Cosinny. Hann er deyður og síðan hevur Uderzo eisini roynt seg sum teksttrihøvund. Hann hevur tó fingið hjálp í ávisum útgávum. Týskarin Gerhard Hahn hevur leikstjórnað og sum altíð, tá skaldskapur verður vístur á filmi, so hevur leikstjórn listarligt frælsi. Gongdin í filminum er ikki heilt tann sama sum í teknirøðini.

Gongdin í filminum er hendan. Av óketni stoyta gallararnir grýtuna við styrkisdrykkinum og Miraculix fer út at savna urtir til eina nýggja blanding. Fiskur skal eisini nýtast í blandinum og Asterix og Obelix fara á flot. Men Cæsar er grummur í huga. Tá bæði Asterix og Obelix kundu doyggja á vanligan hátt, avger hann at burturfya Miraculix og tveita hann útav av heimspizzaini. Lucullus skal syrgja fyrri at sigla Miraculix út móti tromini á heimionum og hann skal síðan skjótast útav við einum krígsskatapult. Lucullus ger sum honum er álagt, men tað hann heldur er tromin, er amerikanska fastlandið. Har lendir Miraculix eftir eina heldur harða lending. Teir báðir á floti eru óhepnir. Teir koma í ódn og reka tvørtur um stóra havið til Ameriku. Kanska finna teir Miraculix. Obelix er fyrsti evropari sum smakkar kalkun, hann fær eisini bjarnasteik. Kalkunin fellur honum so væl, at hann ivast um kalkunin ikki smakkar betri enn livrætturin villsvín, um hendan verður fylt við villsvíni væl at merkja. Tá bæði Asterix, Obelix og Miraculix eru burturstaddir og bygðarfólkir ongan styrkisdrykk hevur, er vandi á ferð. Cæsar hevur nú í umbúna endaliga at gera av við gallarabygdina. Asterix filmarnir eru eins nógv fyrri vaksni, sum fyrri børn. Filmurin er stuttligur og donsku blaðini hava róst honum óført. »Stuttligur«, skrivur Jyllandsposten og Der Fri Aktuelt og Politiken eru samd við honum. Filmurin er ein tíma og 26 minuttir langur.

Edmund Joensen, lögmaður:

Vit kunnu krevja undantøk fyrri okkara høvuðsvinnu

– Tá Finland fór uppí ES, fekk Áland undantøk fyrri síni høvuðsvinnu, sum er ferðavinnan. Hetta sama má vera galdandi fyrri okkara høvuðsvinnu, fiskivinnuna, sigur lögmaður, sum sjálvur ikki er í iva um at vit eiga at fara uppí ES

Limaskapur við undantøkum, hetta er ein máti at fáa gagnligastu marknaðaratgongdina til ES. Hetta er besta loysnin, heldur nevndin sum hevur skrivað álit um okkara marknaðaratgongd til ES. Tíðindafundur var í Tinganesi mikudagin um álitid. Edmund Joensen, lögmaður vísti á, at limaskapur við undantøkum ikki var ómøguligur.

– Áland hevur riskisfelagsskap við Finland. Tá Finland fór uppí ES, eydnaðist álendingum at fáa limaskap við undantøkum. Teimum eydnaðist fáa at fáa unndantak frá reglugerðini um teirra høvuðsvinnu, ferðamannavinnuni. Hetta sama má verða galdandi fyrri føroyingar. Vit mugu kunna samráðast til at fáa undantøk fyrri okkara høvuðsvinnu, fiskivinnuni,

segði Edmund Joensen, lögmaður á tíðindafundinum.

Nevndin, sum hevur kannað gagnligastu marknaðaratgongdina til ES, vísti á, at enn hevur ES ikki nakrantíð givið undantøk á fiskivinnuøkinum. Er eitt land limur í ES, so galda ES-reglurnar fyrri fiskivinnu á hesum økinum.

Jóan Pauli Joensen, formaður í nevndini segði, at álitid skuldi skiljast sum ein teknisk rapport.

– Vit hava ikki hugsað um tað kensluliga um Føroyar skulu gerast limur ella ikki. Hetta mugu politikkararnir um. Vit hava lagt okkum eftir at kanna fakta fyrri at kanna hvat er gagnligast fyrri okkara marknaðaratgongd til ES, segði Jóan Pauli Joensen.

Fiskurin trupulleikin

Stóri trupulleikin hjá føroyingum við einum møguligum ES limaskapi verður fiskivinnan.

Á tíðindafundinum varð greitt frá, hvussu norðmenn høvdu grundað teirra samráðingar um fiskivinnuna, gjørdust teir limir í ES. Noreg fór sum kunnugt ikki uppí ES á hesum sinni. Ein meiriluti av norska fólkinum, serliga tey sum eru bundin at fiskivinnuni, segði nei við fólkakvøðuni.

– Norðmenn vístu greitt á, at teir høvdu ikki ein stert at lata ES. Teir høvdu nakað av hava sína grundgeving í.

Teir kundu vísa á, at teirra fiskivinnupolitikkur við kvoteringum hevði givið úrslit. Eitt nú toskastovnurin í Barentshavinum og at stovnarinn annars vóru væl fyrri. Sama var ikki galdandi við fiskivinnupolitikkinum hjá ES. Her stendur illa til við stovnunin. Eg ivist í um føroyingar hava so góð argumentir sum norðmenn, tá tað snýr seg um stovnsrøkt, segði Jens Helgi Toftum, sum hevur verið skrivari hjá nevndini á tíðindafundinum.

Limaskapur við undantøkum

Nevndin heldur, at limaskapur við undantøkum er tann loysnin, sum gevur gagnligastu marknaðaratgongdina. Samstundis tryggjar ein slík loysn okkum fyrirminur á á øðrum økjum, millum annað, tá talan er um arbeidsmarknað, tænastru, samskipti, heilsufrøðilig viðurskiptir, granskning og útbúgving.

Samanborið við serskipanir, sum vanliga verða flokkaðar sum fólkarettarlígar avtalur, er í ES yvirnationalt. Hetta ber m.a. í sær, at ein millumtjóða avtala ella stovnur beinleiðis kann áleggja borgarum og fyrirtøkum í einum landi skyldur, uttan at tjóðartingid í viðkomandi landi fyrst skal samtykkja tað.

Uttan mun til, hvussu vit velja at fara uppí ES, mugu vit í útgangsstøðu góðtaka tað lógarverk og tær meginreglur, sum verandi lima-

Jóan Pauli Joensen. Mynd: Kalmar